

Rad i djelovanje Pomorskog Muzeja JAZU u Dubrovniku

Jozo Luetić

U 1958. godini djelatnost ovog muzeja kretala se ovako:

Skućeni izložbeni prostor onemogućuje daljni razvoj muzeja i ne dopušta da se izloži i »Dubrovačko brodogradilište«, »Kartografija« i ostali sada uskladišteni muzejski predmeti.

Započeto je štampanje II. knjige Građa za pomorsku povijest Dubrovnika: »O pomorstvu Dubrovačke Republike u XVIII stoljeću«, J. Luetić.

Iščekuje se da uđe u štampu: »Pomorski muzej Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku« (prospekt vodič), J. Luetić, u izdanju I. odjela Akademije.

U štampi je: »O pomorstvu Dubrovačke Republike«, J. Luetić, u izdanju Pomorske biblioteke JRM Split.

U »Vesniku« Vojnog muzeja JNA; objavljen je rad J. Luetić, »Grip zaboravljeni tip našeg jedrenjaka.«

U toku 1958. godine upravitelj muzeja je objavio nekoliko većih i manjih priloga u Pomorskoj enciklopediji, te u stručno-pomorskim publikacijama i listovima.

U toku godine upravitelj je obrađivao arhivsku građu o našem pomorstvu XVIII. stoljeća, te obradio teme: »Prilozi za pomorsku povijest Boke Kotorske u XVIII. stoljeću«, i »Veze Dubrovačke Republike sa srednjom i sjevernom Dalmacijom«.

Osim toga, na temelju arhivske građe proučio je i obradio naše najmarkantnije tipove brodova u prošlosti kao na primjer dubrovačku galijicu, galijun i naš grip.

Službenik B. Moravec je sakupio u Državnom arhivu mnoge, dosada nepoznate podatke o životu i djelovanju kapetana Vicka Bujovića, Peraštanina, koji će kao novi prilog Bujovićevoj biografiji biti objelodanjeni u Godišnjaku Pomorskog muzeja, Kotor. Nadalje je isti u spomenutom Arhivu proučavao veze Mimitrija Vujića i Pavla Tomića sa Dubrovačkom Republikom.

Dana 30. XII. 1958. godine otvorena je u našim prostorijama prigodna izložba »Dubrovnik i Dubrovčani u literaturi i pomorstvu«, koja je obuhvatila radove iz oblasti trgovačkog i ratnog pomorstva, koje su objavili Dubrovčani ili je u njima obrađena neka pomorska tema iz dubrovačkog kraja.

Izbor izloženog materijala i likovnu postavu ove izložbe izvršila je uprava muzeja uz tehničku pomoć muzejskih službenika.

Rad izvan muzeja bio je usmjeren istraživanju povijesti pomorstva u arhivima i bibliotekama Dubrovnika, Zadra, Rijeke i Zagreba.

Upravitelj muzeja je prisustvovao savjetovanju pomorskih muzealaca u Rijeci, na kojem je pročitao i referat o dubrovačkoj galijici.

Isti je učestvovao i na II. kongresu historičara jugoslavije u Zagrebu, na kojem je održao referat o dubrovačkom pomorstvu XVIII. stoljeća.

Učestvovao je i pri vađenju dijelova potonulog broda u uvali Molunat, pa je o tome objavio stručni prikaz u časopisu »Pomorstvo« br. 10/58.

U toku godine održana su tri naučna sastanka, koje je vodio akademik Dr. G. Novak, na kojima se raspravljalo o stručnom radu u muzeju i dane smjernice za naučni rad.

Održavane su naučne veze s naučnim ustanovama i naučnim radnicima iz Dubrovnika, Splita, Kotora, Rijeke, Orebića, Zagreba, Beograda, Sarajeva, Sremskih Karlovaca, Tuzle, Venecije, Genove, Graca, Pariza, Bazela, Gdynje, Poznjanja i t. d.

Posebna suradnička pomoć pružena Vojno-pomorskom muzeju Split, Mjesnom muzeju u Piranu, Pomorskom muzeju Orebić, Muzeju rečnog saobraćaja (u osnivanju) Beograd, Upravi pomorstva i rečnog saobraćaja Beograd, Leksikografskom zavodu Zagreb, Arheološkom muzeju Split, našoj sekciji Opće međunarodne izložbe u Brislu, Konzervatorskom zavodu za Dalmaciju, Pomorskom muzeju Kotor i t. d.

Upravitelj je aktivno učestvovao u pripremama za postavu izložbe konzervatorskog djelovanja u Jugoslaviji (Belgija), koju organizira Savezni institut za zaštitu spomenika kulture u Beogradu, kao i u organizaciji proslave Dana mornarice u Dubrovniku.

Osoblje muzeja je surađivalo u kulturno-prosvjetnim društvima, u dubrovačkoj radio-stanici i u mjesnoj štampi. Održano je i nekoliko javnih predavanja u podružnici Povijesnog društva Hrvatske i na Radničkom sveučilištu.

Iz muzejskog arhiva je crpilo podatke 23 naučna radnika, apsolvanti Filozofskog fakulteta i Više pomorske škole, a našu je knjižnicu koristilo izvan muzeja 18 čitača.

Koncem godine, izvanrednom finansijskom pomoći Akademije je izvršeno konzerviranje nekih muzejskih predmeta, dok su pojedini predmeti poslani zbog konzerviranja posebnim stručnjacima.

Od internog rada u muzeju treba još spomenuti, potpuno sređivanje i kartoniranje arhiva bivše Nautičke škole u Dubrovniku od 1875. do 1944. godine.

Kroz 1958. godinu posjetilo je muzej ukupno 34.805 posjetilaca, među kojima je bio velik broj službenih delegacija i visokih državnika, kao što je Predsjednik Dr. V. Bakarić, predsjednik Norveške vlade Gerhardsen u pratnji visokih gostiju, predsjednik Naser sa ministrima i admiralom UAR-a, naš predsjednik akademik Dr. G. Novak, učesnici Boškovićeva simpozijuma R. Taton, F. Zogar i drugi.

Inventar muzejskih predmeta povećan je kroz ovu godinu sa 58 brojeva, inventar knjižnice sa 126 knjiga, a fototeka sa 29 negativna.

Bolesnoj partizanki

*Na kamenu uz more stojiš usamljena žena.
Pogled ti luta u daljinu, promatraš nemirno more
Gdje su ti misli, čuješ li kako na obali
u borovoj šumi cvrčci beskrajnu pjesmu poje.*

*Osjećaš li toplinu sunca što pali ti obraz i tijelo
Slušaš li tibi šum vjetrova, koji dolazi iz daljine
Mrsi ti bujnu kosu i njome pokriva čelo.*

*Zaboravi bolest svoju, posljedicu partizanskog rata
Ne misli na oca ubijenog, bolesnu majku i brata
Preni se! Čuj. Život te nov zove
Skoči, plivaj, roni —ugodno je more topao zrak
a kamen tvrdi sad i noću grije.*

B. Papec, Zagreb